

**КОРЕКЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ОСНОВ ЗДОРОВ'Я**

Навчально-методичний посібник

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Корекційні технології навчання фізичної культури та основ здоров'я

Навчально-методичний посібник

Умань, 2018

УДК 37.017:613 (075.8)

Т 33

Розглянуто та рекомендовано до друку радою факультету дошкільної та спеціальної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

(Протокол №1 від 28.01.2018 р.)

Рецензенти:

Демченко І. І. – доктор педагогічних наук, професор кафедри спеціальної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Малишевська І. А. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Укладачі:

П'ясецька Н. А. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної освіти.

Шпильова М. О. – викладач методист КВНЗ «Уманського гуманітарно-педагогічного коледжу ім.Т. Г. Шевченка»

Т 33 Корекційні технології навчання фізичної культури та основ здоров'я : навч.посіб. / уклад. П'ясецька Н. А., Шпильова М. О. – Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. - 106 с.

Навчальний посібник підготовлений для студентів спеціальності 016 Спеціальна освіта.

Спеціальна освіта є важливою для майбутньої професійної діяльності та майстерності педагога. Педагогам, логопедам, дефектологам особливо необхідно дбати про здоров'я підростаючого покоління. Робота з дітьми та їх батьками є необхідною ланкою у формуванні фізично здорової особистості.

Запропонований курс передбачає засвоєння основних теоретичних знань, понять, методів та прийомів роботи з дітьми а також роботи з батьками.

Навчальний посібник рекомендується для педагогів, логопедів, дефектологів, вихователів й батьків.

УДК 37.017:613 (075.8)

©УДПУ, 2018

ЗМІСТ

1. Корекційно-навчальна робота з дітьми з особливими потребами	5
2. Фізичне здоров'я як системоутворюючий компонент здорового способу життя	28
3. Сучасні здоров'язберувальні технології в дошкільному навчальному закладі	33
4. Використання корекційних здоров'язбережувальних технологій у фізичному вихованні дітей в умовах дошкільного закладу.....	40
5. Різновиди здоров'язбережувальних технологій у корекційній роботі дошкільного закладу	46
6. Зміст, мета і завдання інтегрованого навчального курсу «Основи здоров'я»	53
7. Метод проектів у навчанні молодших школярів «Основам здоров'я»	56
8. Формування у дітей та школярів умінь та навичок здорового способу життя в повсякденному житті	64
9. Організація та проведення фізкультурно-оздоровчої діяльності на ГПД	83
10. Просвітницька робота з батьками як умова виховання здорової дитини	91
11. Список використаної літератури	103

Передмова

Освіта дітей з порушеннями розвитку – це достатньо складний процес їхньої інтеграції в суспільство. В сучасному освітологічному вимірі, за якого відбувається перегляд усталених традиційних вимог до освітнього процесу, освіта переслідує триєдину мету: створення оптимальної освітньої зони розвитку компенсаторних зон при порушеному розвитку; корекція порушеного розвитку та створення оптимальних умов його підтримки (всупереч регресивній природі будь-якого порушення розвитку); забезпечення соціальної адаптації дітей з порушеннями шляхом створення оптимального навчального та корекційно-розвивального середовища в умовах спеціального чи/або загальноосвітнього закладу системи освіти – що значно ускладнює її реформування та модернізацію. Особлива місія освіти покладається на дошкільний та молодший шкільний вік, оскільки як у дітей з типовим психічним та фізичним розвитком, так і в дітей з його порушеннями на цьому віковому етапі активно відбувається розвиток психічних функцій, що забезпечать подальшу активність дитини та її інтеграцію в суспільство.

Відповідно й їх освіта носить корекційно-розвитковий характер, який у цьому контексті характеризується ознаками підсилення психолого-педагогічних зусиль в межах освітнього процесу.

У Державному стандарті дошкільної та початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами визначена мета корекційно-розвиткової роботи з дітьми це – психосоціальний розвиток та корекція психофізичних порушень. Окреслено основні завдання корекційно-розвиткових занять, серед яких: формування особистісних якостей дитини, розвиток і корекція всіх психічних процесів, сприяння психологічній адаптації та соціальній реабілітації дітей; розвиток та подолання порушень мовлення (усного та писемного), дихання та голосу у дітей, попередження можливих вторинних розладів; корекція та компенсація вад фізичного розвитку, загальної та дрібної моторики дітей; корекція рухових порушень та недоліків фізичного розвитку, формування вмій диференціювати рухи за ступенем мускульних навантажень, темпу рухів, підпорядкування рухів музиці.

Таким чином корекційно-розвиткова робота забезпечує реалізацію різних форм педагогічного впливу на дитину в системі освіти відповідно до системного, діяльнісного, компетентнісного та особистісного підходів з домінантністю корекційно-розвиткового характеру використання основних положень цих підходів.

Використана література

1. Азарян Р. Н. Обучение слепых и слабовидящих детей правильной ходьбе. М. : Просвещение, 1989 .
2. Амосов Н. М. Раздумья о здоровье. – М., 1987. – 63 с.
3. Андросчук Н. Основи здоров'я і фізична культура (теоретичні відомості) / Н. Андросчук, М. Андросчук, – Т. : Підруч. і посіб., 2006. – 160 с.
4. Балбенко С. Основи здоров'я та фізичної культури : метод. посіб. для вчителів / С. Балбенко. Х. : Скорпіон, – 2004. – 96 с. (Предметний тиждень).
5. Бартошук І. Здоров'язберезувальні компетентності на уроках основ здоров'я / І. Бартошук // Здоров'я та фізична культура. – 2014. – № 22 (310). – С. 4–7.
6. Богданова Г. Підготовка вчителів до формування в учнів життєвих навичок / Г. Богданова // Здоров'я та фізична культура. – 2007. – № 9. – С. 6-7.
7. Бойченко Т. Є. Здоров'язберігаюча компетентність як ключова в освіті України / Т. Є. Бойченко // Основи здоров'я і фізична культура. – 2008. – № 11–12. – С. 6–7.
8. Бутко Г. А. Физическое воспитание детей с задержкой психического развития. – М. : Книголюб, 2006. – 144 с.
9. В. М. Мозговой Развитие и коррекция двигательных функций учащихся с нарушением интеллекта в процессе физического воспитания Монография М., – 2004, – 292 с.
10. В. М. Мозговой Уроки физической культуры в 1-4 классах специальной (коррекционной) школе VIII вида., Москва , Просвещение , 2008.
11. Вайзман П. П. Психомоторика умственно отсталых детей. М. : Владос, 1999
12. Васьков Ю. Концепція розвитку фізичного виховання в загальноосвітніх школах / Ю. Васьков // Здоров'я та фізична культура. – 2005. – № 6. – С. 1, 3-5.
13. Василенко, Л. Проект паспорту кабінета «Основи здоров'я та безпеки» : зб. нормат. док. з питань формування основ здоров'я та безпеки : метод. посіб. для вчителів / Л. Василенко. – Х. : Скорпіон, 2006. – 204 с. – (Кабінет здоров'я в школі).
14. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С. Захисти себе від ВІЛ. Тренінги життєвих навичок : методичний посібник для педагога-тренера. – Тернопіль : Навчальна книга – «Богдан», 2012. – 208.

- 15.Воронцова Т. В., Пономаренко В. С. Основи здоров'я. 6 клас : Посібник для вчителя. К. : Алатон, – 2006. – 200 с.
- 16.Всесвітній день здоров'я 7 квітня // Здоров'я та фізична культура. – 2007. – № 9. С. 19-20.
- 17.Глазырина Л. Д., Овсянкин В. Н. Методика физического воспитания. – М. : Владос, 1999.
- 18.Горашук В. Теоретичні підходи до формування культури здоров'я школярів / В. Горашук // Безпека життєдіяльності. 2005. № 5. С. 58-61.
- 19.Гриньова М. В. Методика викладання валеології. – Полтава : АСМІ, 2001. – 155 с.
- 20.Дмитриев А. А. Коррекционно-педагогическая работа по развитию двигательной сферы учащихся с нарушением интеллектуального развития / Учеб. пособие. – Москва – Воронеж, 2004.
- 21.Дмитриев А. А. Организация двигательной активности умственно отсталых детей. – М., 1991.
- 22.Дмитриев А. А. Физическая культура в специальном образовании.: Учеб. пособ. Для вузов. – М. : Владос, 2002.
- 23.Єдинак Г. Фізична культура в школі : молодому спеціалісту : навч.-метод. посіб. / Г. Єдинак, П. Плахтій, Ю. Яценюк ; худож. Л. Галаманжук. Кам'янець-Поділ., – 2000. – 305 с.
- 24.Єресько О. Методичні рекомендації щодо вивчення предмета «Основи здоров'я» / О. Єресько // Здоров'я та фізична культура. – 2005. – № 6. С. 13-15.
- 25.Єресько О. Особливості змісту шкільного предмета «Основи здоров'я» / О. Єресько // Безпека життєдіяльності. 2005. № 2. С. 56-59.
- 26.Запрошуємо до діалогу : посіб. для підлітків 11–14 рр. / ред. М. Зубченко. – К. : Богдана, 2003. – 127 с.
- 27.Здоровьеформирующее физическое развитие. Развивающие двигательные программы для детей 5-6 лет. – М. : Академия, 2001.
- 28.Кожухова Н. Н. Воспитатель по физкультуре в дошкольном учреждении. Учебное пособие
- 29.Концепція формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя у дітей та молоді // Наказ МОН України від 21.07.2004 № 605.
- 30.Лист МОН України від 17.08.2016 1/9-437 «Щодо методичних рекомендацій про викладання навчальних предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» [Режим доступу]: <http://old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/6119>.

31. Мозговой В. М. Развитие двигательных возможностей учащихся с нарушением интеллекта в процессе физического воспитания., М., Олимп-Пресс, 2001. с.255-258. Пособие для вузов. – М. : Академия, 2002.
32. Основи здоров'я : Підручник для 3-го кл . загальноосв. навч. закл . / І. Д. Бех, Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко, С. Страшко. – К. : Видавництво «Алатон», 2013. – 160 с.
33. Основи здоров'я : підручник для 4-го кл . загальноосв. навч. закл . / І. Д. Бех, Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко, С. Страшко. – К. : Видавництво «Алатон», 2015. – 148 с.
34. Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1-4 класи. [Режим доступу]: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola.html>.
35. Погорелова Л. В. Особливості викладання основ здоров'я в умовах модернізації сучасної освіти / Л. В. Погорелова – Миколаїв : ОШПЮ, 2016. – 60 с.
36. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання Науково-методичний посібник / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко. За ред. О. І. Пометун. – К. : Видавництво А. С. К. , 2004. – 192 с.
37. Профілактика ВІЛ/СНІДу серед учнівської молоді (спецвипуск) // Здоров'я та фізична культура. – 2015. – № 19–20. – 39 с.
38. Сливка Л. Теоретико-методичні аспекти викладання валеології та основ безпеки життєдіяльності в початковій школі : [навч.-метод. посіб.] / Лариса Сливка. – Івано-Франківськ : НАІР, 2012. – 204 с.
39. Степаненкова Э. Я. Теория и методика физического воспитания и развития ребенка. – М. : Академия , 2001.
40. Физическое воспитание детей с отклонениями в развитии. – Красноярск, 1991.
41. Черник Е. С. Двигательные возможности учащихся вспомогательной школы. – М. 1992.
42. Черник Е. С. Физическая культура во вспомогательной школе. – М. : Учебная литература, 1997. – 320 с.
43. Шебеко, В. Н. Теория и методика физического воспитания детей дошкольного возраста / В.Н. Шебеко. – Минск : Высшая школа, 2013. – 288 с.

Интернет-ресурси

1. <http://arr.chnu.edu.ua/handle/123456789/184>
  2. <http://mon.gov.ua>.
  3. <http://pidruchniki.ws>.
  4. <http://pidruchnyk.com.ua>.
- <http://www.ranok.com.ua/info-osnovi-zdorovya-3-klas-robochij-zoshit-do-pidruchnika-i-d-bekha-t-v-vorontsovoji-14212.html>

Корекційні технології навчання фізичної культури та основ здоров'я

Навчально-методичний посібник

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 29.01.2018 р. Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Ум. друк. арк. 146

Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»

20300, м. Умань, вул. Садова, 2

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 2521 від 08.06.2006.

тєл. (04744) 4-64-88, 4-67-77, (067) 104-64-88

vizavi-print.jimdo.com

e-mail: vizavisadova@gmail.com